

ACEX06

KULLAGERHUSEN

Samuel Andreasson

2026

Ritsal: 4

Handledare: Joaquim Tarrassó, Benjamin Gillner

Inledning:

I takt med att Göteborg förändras har området som Gamlestaden blivit en etapp för stadens stadsutveckling. Nya bostäder, restauranger och arbetsplatser växer fram i samband med att området genomgår en tydlig gentrifiering. För många har Gamlestaden blivit ett första stopp på bostadsmarknaden. En plats att bo på tillfälligt snarare än ett hem.

Utöver det, när bostäder planeras utifrån standardiserade lösningar och färdiga funktioner riskerar människors individuella behov att hamna i bakgrunden, vilket kan stärka känslan av anonymitet och tillfällighet. En arkitektur som kapitaliserar på denna kortvariga vistelse kan underlätta trycket av urbaniseringen, men områdets kultur förlitar sig på en längre närvaro och gemenskap som försvinner när platsen istället blir ett temporärt stop i livet.

Det här projektet handlar om att försöka göra tvärtom. Istället för att allt i byggnaden redan är bestämt från början – som hur stora rummen ska vara eller vad olika delar ska användas till – får de som flyttar in själva vara med och forma sina bostäder efter sina egna behov. Tanken är att byggnaden ska kunna förändras över tid beroende på vem som bor där och hur ens liv ser ut, istället för att behöva leta efter ett nytt boende så fort ens livssituation förändras. Målet är att skapa bostäder som känns mer personliga och långsiktiga, där människor känner större koppling till platsen de bor på.

Process:

byggnad:

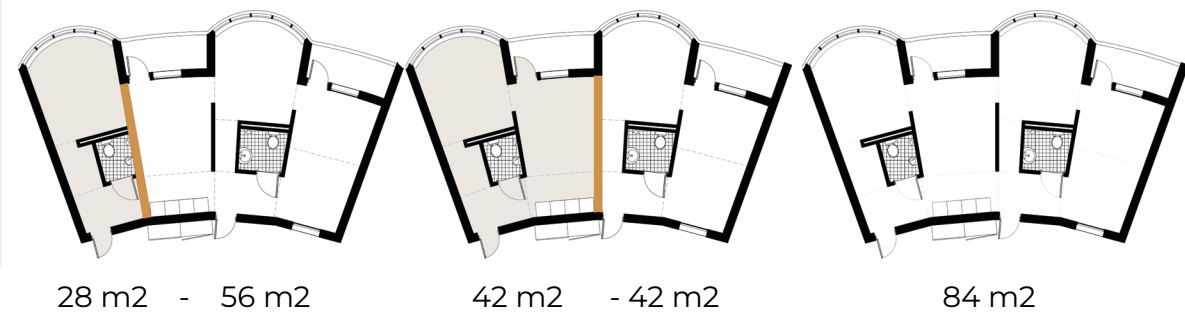
Eftersom golvplanen i det här projektet behövde en stor flexibilitet så var det viktigt för mig att kunna skapa någon form av simpel modularitet som kunde vara en tydlig grundstruktur. Genom olika skisser kom jag ganska snabbt fram till en cirkulär form på byggnaden där ytor som förvaring och korridor hamnade i den smala ändan av lägenheten, och de offentliga rummen hamnade i utkanterna där de expanderade istället. På så sätt kunde jag skapa rimliga rumsdimensioner som fortfarande förhöll sig till antalet rum i lägenheten.

Med den här flexibla modulen och den cirkulära formen på byggnaden kunde jag skapa ett prefabricerat system som enbart använde sig av 2 olika typer av plattor

för bjälklaget, och varje modul kunde delas in i 2 lägenheter, eller bli 1 stor lägenhet.

Idén till denna planlösning kom från de förnyade bygglagarna som tillåter 80% av nyproducerade studentlägenheter att vara icke-tillgänglighetsanpassade. På så sätt kunde man dela upp modulen i en tillgänglig och en studentlägenhet, eller så kunde man slå ihop dem för att få en stor lägenhet på 84 m² med 1 tillgänglig och 1 mindre toalett.

Normalplan 1:100



Eftersom mitt projekt handlar om att byggnaden ska utformas efter de behov som finns så valde jag att skapa 14 unika planlösningar som jag sedan gick runt och visade för andra personer. Jag frågade dem vad de hade för generella önskemål på storlek, antal rum och ifall de ville ha studentlägenhet eller inte. Sedan visade jag dem de lägenheter som bäst passade deras önskemål och så fick de välja ut en/göra tillägg och förändringar utefter sina önskemål. Sedan fick de välja en plats på min planlösning som jag sedan fyllde ut med deras lägenhet.

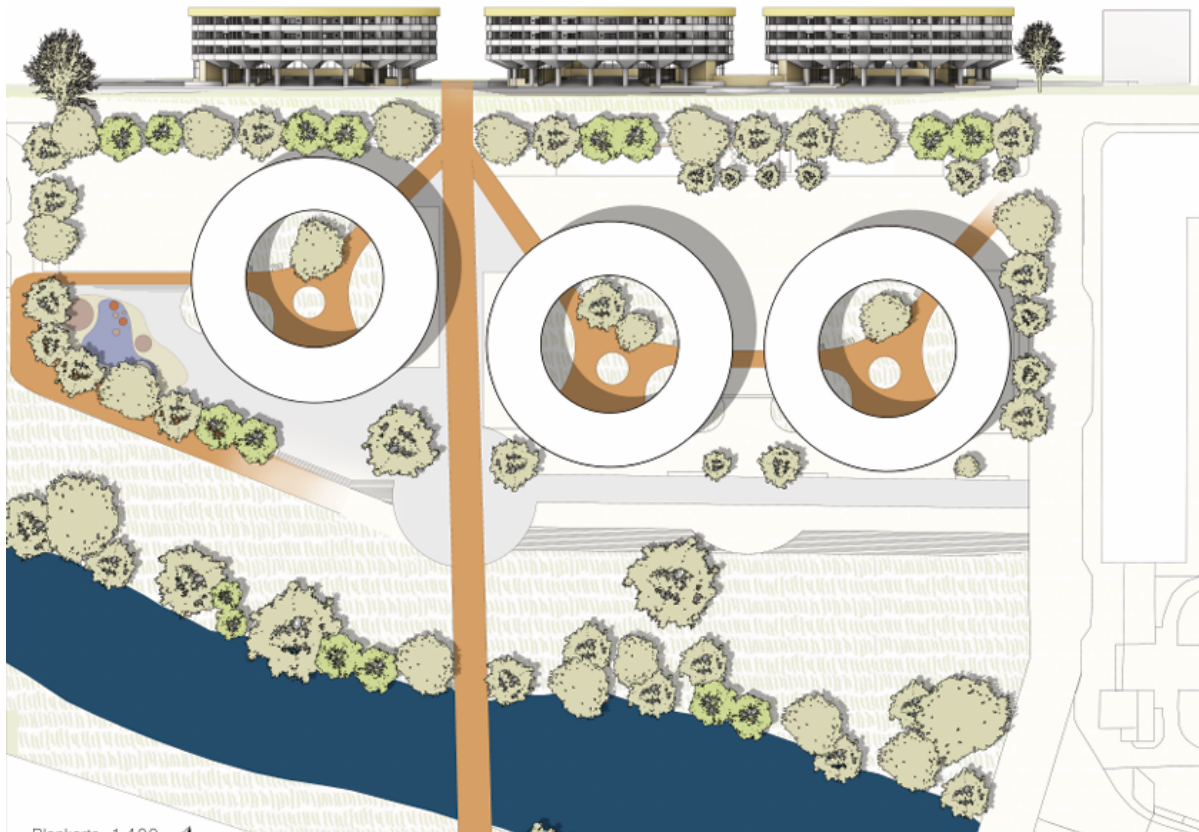
Slutresultatet blev ett normalplan där alla lägenheter hade bestämts av andra, och där även önskad väderriktning var en möjlighet. Vissa valde en lägenhet med ett extra sovrum för att de ville ha det som ateljé och valde därför att vända lägenhetsmodulen mot norr. Andra ville ha morgonsol till sovrummen, och vissa prioriterade söderläge för vardagsrummet, eller kvällssol på en av balkongerna.

stadsplan:

Den svåraste delen för mig i det här arbetet var att lista ut hur jag skulle applicera en rund byggnad på platsen. I det tidiga skedet försökte jag "gömma" den runda byggnaden genom mer passande stadsplanering för området istället för att använda mig av den starka karaktären av en rund byggnad. Jag experimenterade såväl med placeringen som antalet av denna byggnad innan jag beslöt mig för att istället börja fundera på vilka unika egenskaper den kan bidra med som en vanlig kvadratisk byggnad inte har.

I stället för att designa en stadsplanering för en rund byggnad som om den var kvadratisk bestämde jag mig för att se på byggnaden som en möjlighet till en kontrast till platsen. Istället för en tung bottenvåning valde jag att lyfta upp

byggnaden på pelare, och i och med att en rund byggnad inte har någon fram-/baksida såg jag detta som en möjlighet till dynamiska flöden under huset. Istället för den privata instängda gården som de kringliggande husen har får dessa hus istället en dynamisk innergård som snarare fungerar som en passage. Likt modulariteten i rummen ska denna bottenvåning också kunna förändras utefter behov och tid.



Detta samspelade även med det jag skriver om i min akademiska essä. En stor del av min essä handlar just om den systematiska stadsplaneringen som vi har idag och framför allt som växte fram i Europa efter andra världskriget. Med detta arbete vill jag uppmana till att bryta mot dessa normer för hur stadsplanering SKA se ut, samtidigt som jag vill ge byggnaden möjlighet att kunna anpassas utefter behov i framtiden. Jag tänkte mycket på Christopher Alexanders text "a city is not a tree" där han pratar om skillnaden mellan en naturlig stad och en onaturlig stad. Genom att enbart skapa ett "skellet" av byggnaden så tror jag att man kan uppnå mer av den spontana staden som han säger växer fram med tiden.

Vidarearbetning till utställning (kommentarer från presentation):

- Lyft fram de tekniska aspekterna och lösningarna i byggnaden. Överväg att visa på den bärande strukturen? (som Barbican estate)
- visa kontrasten mellan det flyttbara (trä) och det beständiga (betong) inne i lägenheterna
- redovisa kvadratmeter för rum och lägenhetsstorlekarna
- Diagram på den dynamiska bottenvåningen
- Mjuka övergång till parken?
- jobba vidare på ritningarna för att visa hanteringen av erosionsskydd



KULLAGERHUSEN

Gamlestaden, Göteborg
Bostadshus

SAMUEL ANDREASSON A3



Situationskarta 1:2000

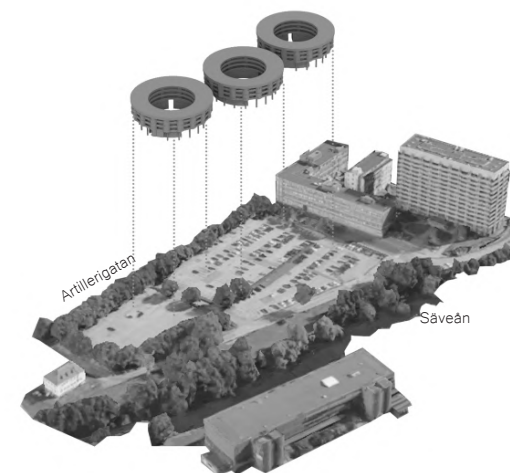
I takt med att Göteborg förändras har området som Gamlestaden blivit en etapp för stadens stadsutveckling. Nya bostäder, restauranger och arbetsplatser växer fram i samband med att området genomgår en tydlig gentrifiering. För många har Gamlestaden blivit ett första stopp på bostadsmarknaden. En plats att bo på tillfälligt snarare än ett hem. Utöver det, när bostäder planeras utifrån standardiserade lösningar och färdiga funktioner riskerar människors individuella behov att hamna i bakgrunden, vilket kan stärka känslan av anonymitet och tillfällighet.

En arkitektur som kapitaliserar på denna kortvariga vistelsen må underlätta trycket av urbaniseringen, men områdets kultur förlitar sig på en längre närvaro och gemenskap som försvinner när platsen istället blir ett temporärt stopp i livet.

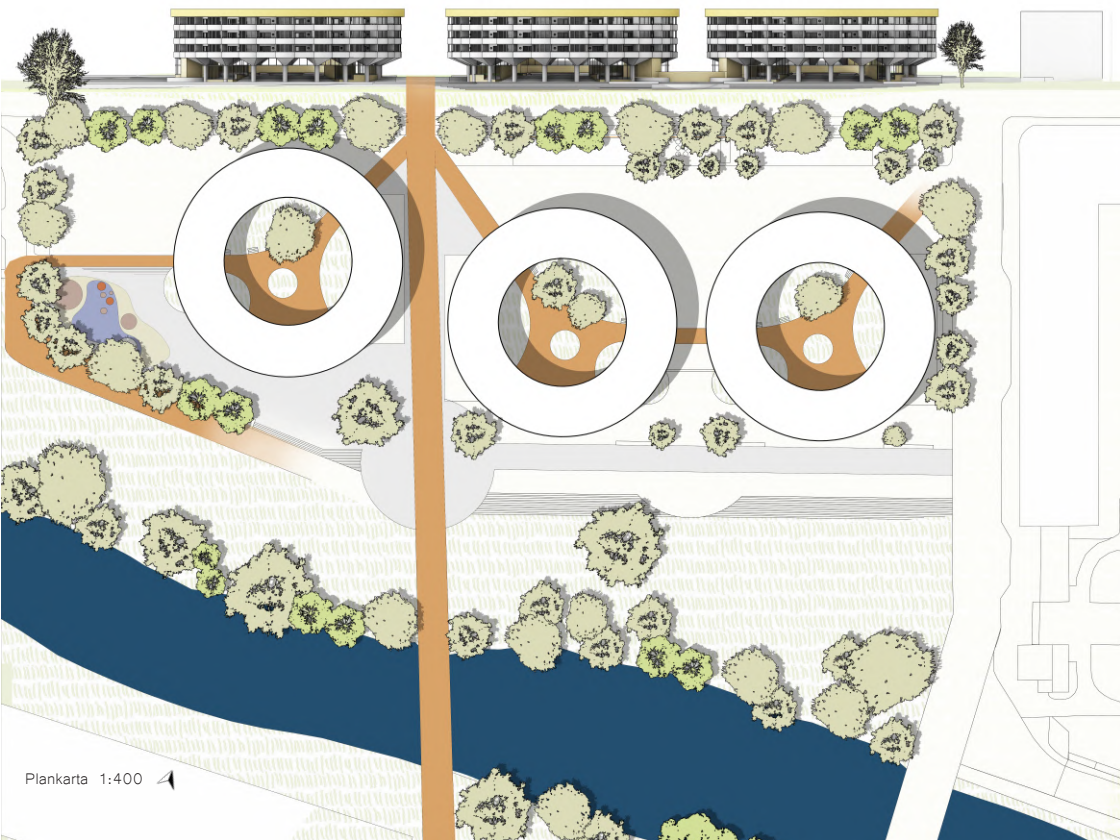
Det här projektet handlar om att försöka göra tvärtom. Istället för att allt i byggnaden redan är bestämt från början – som hur stora rummen ska vara eller vad olika delar ska användas till – får de som flyttar in själva vara med och forma sina bostäder efter sina egna behov.

Tanken är att byggnaden ska kunna förändras över tid beroende på vem som bor där och hur deras liv ser ut, istället för att behöva leta efter ett nytt boende såfort ens livssituation förändras.

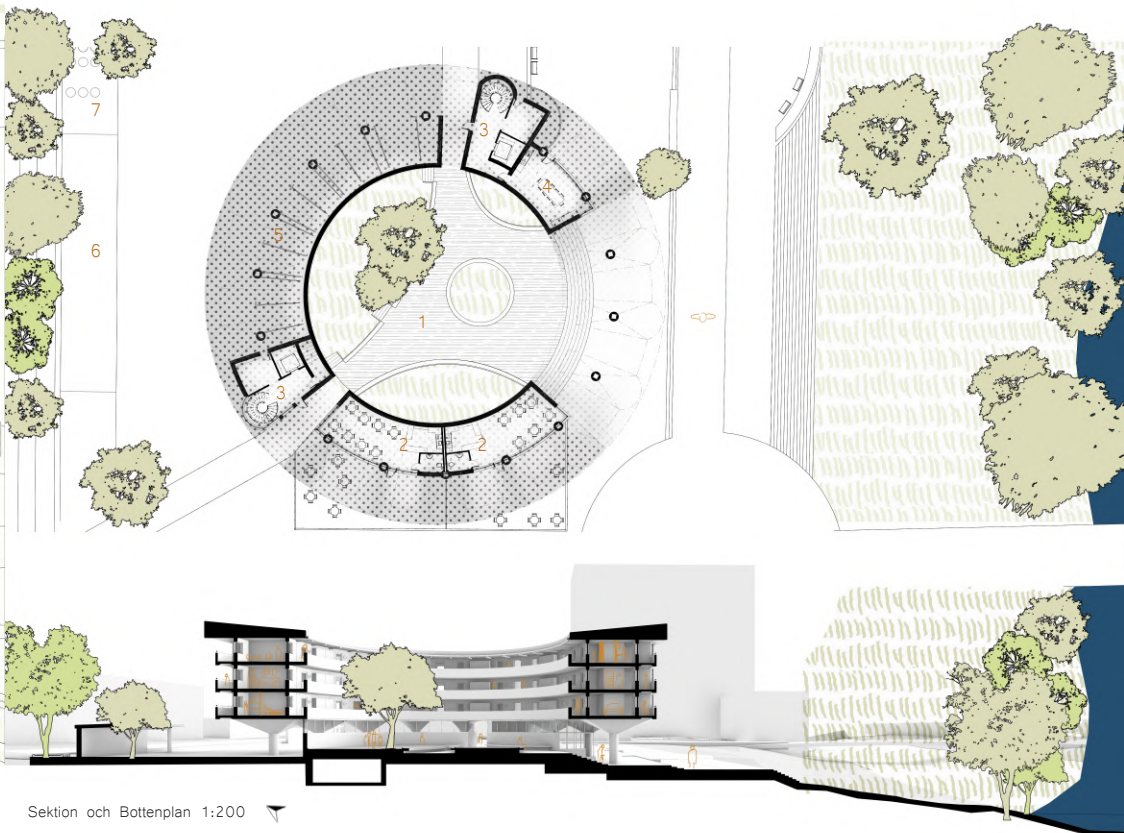
Målet är att skapa bostäder som känns mer personliga och långsiktiga, där människor känner större koppling till platsen de bor på.



Digital site model



Plankarta 1:400



Sektion och Bottenplan 1:200

Kullagerhusen befinner sig på den gamla tomten till kvarteret abborren, mellan Kullagergatan, Hornsgatan, Artillerigatan och Söveängsgatan. Platsen har under senare tid varit en parkeringsplats för SKF, men efter att ha flyttat till ett nytt parkeringshus har platsen tappat sin större funktion och är nu överdimensionerad.

Platsen är även i behov av ett erosionsskydd mot älven vilket gör det till en intressant mellanpunkt mellan naturen och staden. Vid analys av platsen kunde man se att många av träarterna där har starka förmågor mot erosion, samt att man kunde undgå erosionsskydd om man förlängde strandkanten till 25-30 meter.

Till platsen tillägs även en gångbro som är baserad på data från Urban calculator för att separera gångtrafikanter från den nya trafikerade bron från Hornsgatan.



Vit Pilträd



Alträd



Lönträd

Då denna byggnads syfte är att lyfta fram ett experimentellt sätt att se på en byggnad ville jag även fokusera på att bryta normerna när det kom till resten av dess utformning. Istället för den kvadratiske landshövdingehuset med sin tunga bottenvåning så har dessa husen en radial form med en lätt bottenvåning. Istället för instängd privat innergård så utnyttjar dessa byggnader dess unika förmåga att inte ha någon fram och baksida med att öppna upp för gångstråk. Byggnaden gör även en gest mot parken som ligger mot ån, för att uppmuntra de boende och förbipasserande att vistas tillsammans där.

Rummen på bottenvåningen består inte av några bärande element, och har likt lägenheterna förmåga att anpassa sig efter behov med tiden. Nya gångstråk kan öppnas upp, butiker kan expandera, och krympa.



Vy från parken



Vy från stadsrummet



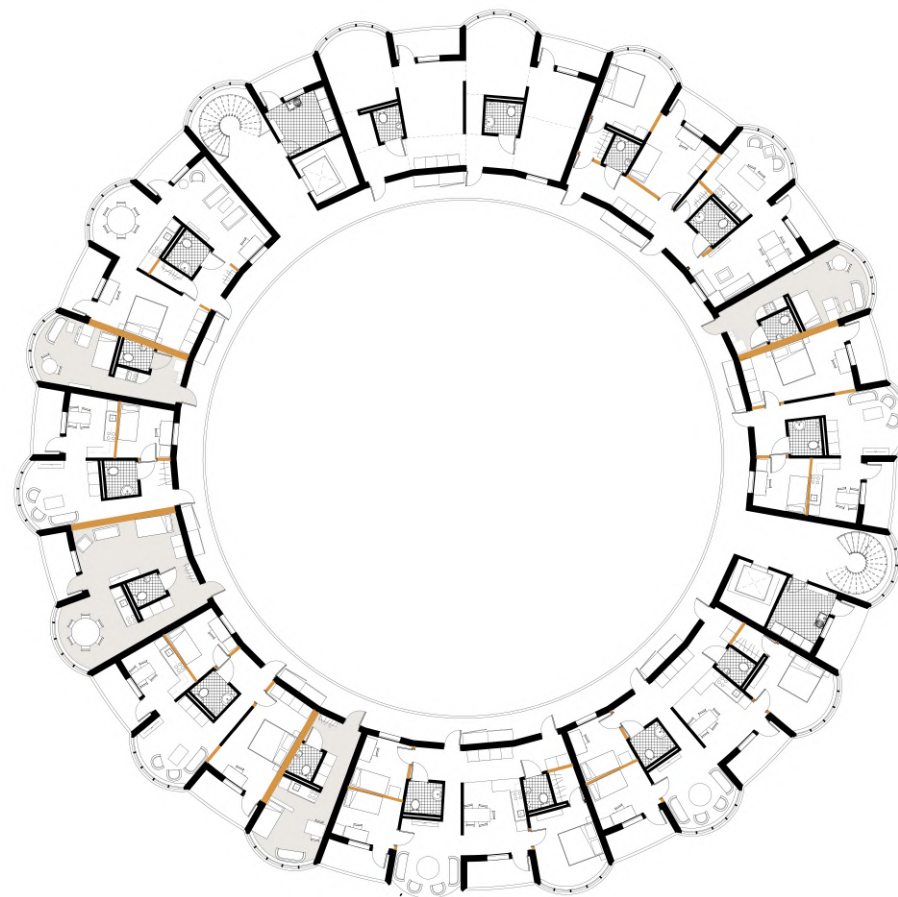
Innergården från loftgång

- 1: Innergård
- 2: Verksamheter
- 3: Trapphus
- 4: Gemensam lokal
- 5: Parkering
- 6: Gäst parkering
- 7: Sopcentral

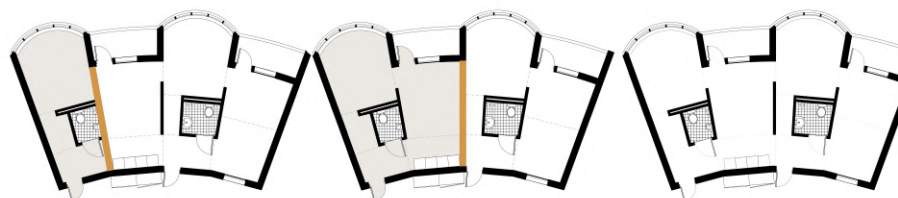
MODULÄRA BOSTÄDER



Fasad 1:100

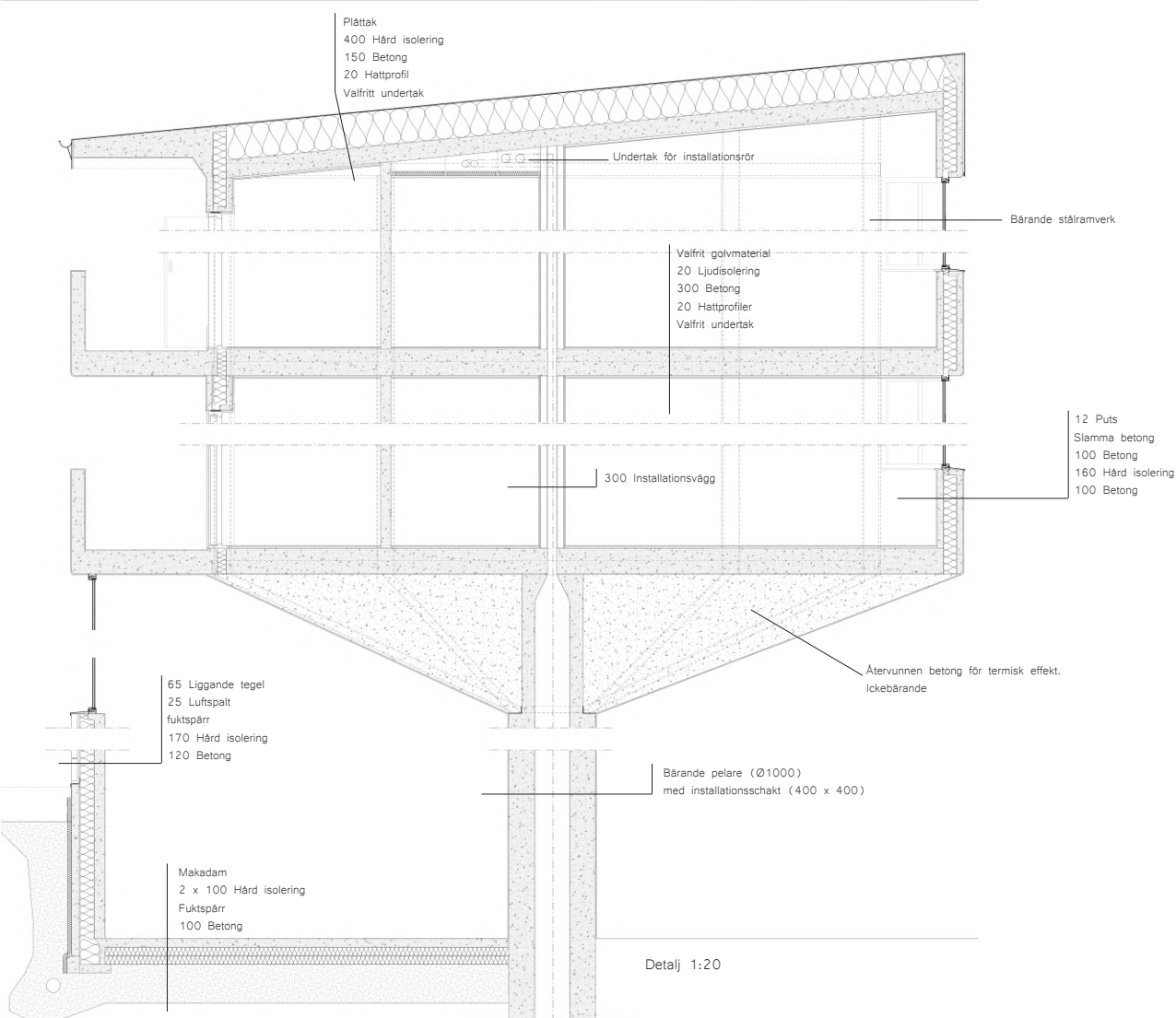


Normalplan 1:100



FLYTTBARA VÄGGAR





FORM & TEKNIK

Genom att korta ner ytorna förr korridor, förvaring och loftgång, och expandera ytor som vardagsrum och kök så får byggnaden naturligt en cirkulär form. Eftersom byggnaden saknar hörn blir det väldigt rätt att skapa ett repetativt mönster för prefabricerade moduler.

För att få sin luftiga bottenvåning byggs det upp ett bärande stomsystem av stål som man sedan beklädnar med prefabricerade moduler i betong. Elementen består enbart av 2 olika golvmoduler som återupprepas genom hela byggnaden, och alla flyttbara väggar byggs i trä för att enkelt kunna demonteras.

Valet av betong var inte bara på grund av dess förmåga som prefab, men även för att vara en grundstruktur som tål mycket slitage från omrennoveringen av de mer flyttbara innerväggarna.